

SISTEMSKÉ OSNOVE IN VLOGA DRŽAVNIH INSTITUCIJ PRI OBRAVNAVI KORUPCIJE

dr. Erik Kerševan, izredni
profesor
Vrhovno sodišče RS in Pravna
fakulteta Univerze v Ljubljani

PRAVNO-SISTEMSKA IZHODIŠČA

- Pravna narava in domet pravne regulacije.
- Pristojnosti, pooblastila in pravni okvirji pristojnih organov oblasti.

PRIMER OPREDELITVE POJMA KORUPCIJE

V Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (4. člen):

»korupcija« je vsaka kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo, zaradi neposredno ali posredno obljubljene, ponujene ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega;

Civilnopravna konvencija o korupciji (2. člen):

Za namen te konvencije "korupcija" pomeni neposredno ali posredno terjanje, ponujanje, dajanje ali sprejemanje podkupnine ali katere koli druge nedovoljene koristi ali obljubo le-te, ki moti pravilno opravljanje dolžnosti ali ravnanje, zahtevano od prejemnika podkupnine, nedovoljene koristi ali obljube le-te.

PRAVNE POSLEDICE OPREDELITVE POJMA KORUPCIJE

- Možnost ožjih in širših pravnih definicij pojma korupcije, ki po svoji naravi ni zgolj pravni pojem.
- Pomen posledic pravne opredelitve pojma korupcije v delovanju državnih institucij.
- Neskladje med različnimi razumevanji „koruptivnih“ dejanj in posledice.

PRAVNE ZAHTEVE PRI OPREDELITVI IN UPORABI POJMA KORUPCIJE

- ustavno načelo jasnosti in določnosti predpisov kot del načela pravne države (2. člen Ustave),
- načelo zakonitosti ravnanja državnih organov,
- predvidljivost ravnanja državnih organov kot del načela pravne varnosti,
- izključitev arbitrarnosti in samovolje nosilcev oblasti,
- pravno varstvo oseb, ki so z ravnanjem državnih organov prizadete v svojem pravno varovanem položaju.

SISTEMSKO IN POSAMIČNO UKREPANJE

Različne pristojnosti v okviru delovanja državnih institucij:

- izvajanje sistemskih nalog, torej priprave načelnih mnenj, predlogov sistemskih ukrepov in predlogov sprememb zakonov in drugih predpisov na različnih področjih,
- odločanje o nadzoru nad spoštovanjem pravnih norm, ki jih s ciljem preprečevanja korupcije določa zakon, v konkretnih in posamičnih primerih.

Različne oblike pristojnosti v pravnem sistemu vzpostavljajo različne posledice.

SKLEP

Ali tako – in kako – naprej?